

Tervetuloa!

VAT-verkoston tervehdys, puheenjohtaja Markku Rautiainen

Kotiin osaksi yhteiskuntaa!

Asunnottomuus ja elämänhallinnan vaikeudet ovat ajankohtainen yhteiskunnallinen ongelma, johon on reagoitu erilaisilla valtakunnallisilla toimenpideohjelmilla sekä ammatillisten verkostojen yhteistyöllä. Pienentämällä asunnottomuutta vähennetään inhimillistä kärsimystä. Lisäksi on arvioitu, että yhden asunnottoman asuttaminen säästää yhteiskunnan varoja 10 000–15 000 euroa vuodessa. Myös häätöjen estäminen on kustannustehokasta.

Asunto on peruslähtökohta elämähallinnalle ja sosiaalisen kuntoutuksen käynnistymiselle.

Vapautuvien vankien ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavien henkilöiden asunnottomuus on kuitenkin edelleen yleistä. Vuosittain vankilasta vapautuu kaikkiaan noin 5000 vankia. Rikosseuraamuslaitoksen arvioiden mukaan heistä vähintään 28 % eli noin 1400 henkeä vapautuu asunnottomana. Päivittäin yhdyskuntaseuraamusta suorittaa noin 3000 henkilöä ja heistä Rikosseuraamuslaitoksen arvion mukaan on noin 10–15 % on asunnottomana.

Vankilasta vapautuvien ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavien kanssa tehtävässä asumissosiaalisessa työssä on tärkeää, että vapautuva vanki tai yhdyskuntaseuraamusta suorittava asiakas kiinnittyy yhteiskunnan toimintoihin ja palveluihin, ja on tärkeää huomioida myös vertaistuen ja lähisuhteiden merkitys.

Rikollisuudesta irtautumiseen vaikuttavat paitsi vapautuneen vangin ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavan omat ongelmat ja sosiaaliset suhteet myös yhteiskunnan ja ympäröivän yhteisön ennakkoluulot ja haluttomuus uuden mahdollisuuden antamiseen.

Vapautuvien asumisen tuen verkosto on perustettu vuonna 2010. Verkoston toimintaa koordinoi Kriminaalihuollon tukisäätiö.

Verkoston jäsenjärjestöt tuottavat tuettua asumista muun muassa rikostaustaisille asunnon tarvisijoille. Verkosto toimii yhteistyössä Rikosseuraamuslaitoksen, kuntien ja tukipalveluja tarjoavien järjestöjen sekä muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Verkosto on laajentunut vuosien varrella.

Verkoston jäsenjärjestöt tuottavat asumisen tukipalveluita ja muuta tukea henkilöille, joilla on rikostaustaa. Verkoston jäsenjärjestöillä on käytössään yhteensä yli 3000 asuntoa eri puolilla Suomea.

VAT-verkosto järjestää koulutuksia ja seminaareja noin neljä kertaa vuodessa. Tapahtumissa käsitellään rikostaustaisten asumisen tukeen, asunnottomuuden vähentämiseen, kuntoutukseen ja palvelupolkuihin jne. liittyviä teemoja. Tapahtumat toimivat kuntien, kuntayhtymien, vankiloiden, yhdyskuntaseuraamustoimistojen, järjestöjen ja seurakuntien yhteisenä foorumina. VAT-yhteistyöpäivissä, seminaareissa ja tapahtumissa, saadaan uutta tietoa, keskustellaan, verkostoidutaan ja kehitetään uusia työkäytäntöjä sekä yhteistyön muotoja.

VAT-päivien aikana kuullaan puheenvuoroja yhteistyöstä, asumisen ja arjen tuesta sekä osallisuuden vahvistamisesta.

VAT-päiviin osuu hallituksen budjettiriihi, Sosiaali- ja terveysalan järjestöt ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskusten avustukset puhuttavat (STEA-avustukset, Veikkaus, hallituksen budjettineuvottelut (budjettiriihi). Sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoituksen taso on säilytettävä.

Valtiovarainministeriö (VM) uhkasi elokuussa (13.8.) budjettiesityksessään leikata peräti 127 miljoonalla eurolla avustuskohteita. Summa on kolmasosa sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kuluvan vuoden avustussummasta.

Luvassa on toteutuessaan kova tasopudotus, joka toteutuessaan saattaa merkitä tai merkitsee järjestöille tärkeän toiminnan loppumista, alasajoa tai merkittävää supistamista. Sotealan järjestöt tekevät työtä heikommassa asemassa olevien ihmisten parissa. Rahoituksen tason muutos ei voi olla hallituksen tahtotila aikana, jolloin koronatilanteen vuoksi ahdingossa ovat apua tarvitsevat ihmiset.

Pidän välttämättömänä, että sosiaali- ja terveysalanjärjestöjen rahoituksen nykyinen taso säilytetään. Eri järjestöjen toimintaa ja niiden tuottamia palveluja tarvitaan jatkossakin. Sote-uudistus osaltaan rakentuu järjestöjen tuottavien palvelujen ympärille.

Järjestöissä on yli puolimiljoonaa toimijaa. Vapaaehtoisten määrä järjestöissä huomattava. Palkattuja työntekijöitä tarvitaan työn organisoinnissa. Järjestötyössä tarvitaan asiantuntijoita.

Tässä yhteydessä haluan erityisesti todeta VAT-verkoston 10-vuotistaipaleen osalta yhteishengen, joka on saanut verkoston jäsenet ja yhteistyökumppanit kokoontumaan eri puolilla Suomea eri toimijoiden kanssa. Sitoutuminen ja yhteishenki ovat olleet mielestäni sellainen ”liima”, joka on ilmennyt päivien jälkeen sisäisenä tuntemuksena siitä että tässä verkostotyössä tehdään kohderyhmän kannalta oleellisia asioita – toiminnalla on todellinen mielekkyys!

Takana on muistorikkaita hetkiä ja tilaisuuksia ihmisten parissa, joilla on sydäntä tehdä työtä kohderyhmämme kanssa. Meitä on nyt mukana verkoston toiminnassa 30 järjestöä ja kumppanuusyhteisöä.

Kiitoksia tähän mennessä kuluneista yhteistyövuosista!

Meillä on täysi oikeus ja vapaus huolehtia ja välittää toisistamme. Se on myös tämän kriisin hoidon keskellä uudenlaista vapautta ja se luo uskoa tulevaan! Tästä selvittää yhdessä. Toivon, että välittämisen taito luo meille työhömme ja arkeemme uudenlaisia kohtaamisen ja toiminnan muotoja.

Tehdään mielekkäitä asioita turvallisesti ja kokeillaan uutta! Tervetuloa VAT-verkoston 10-vuotisjuhlaan ja seminaariin Espooseen. Olemme kokoontuneet aiemmin Espoossa vuonna 2015.

